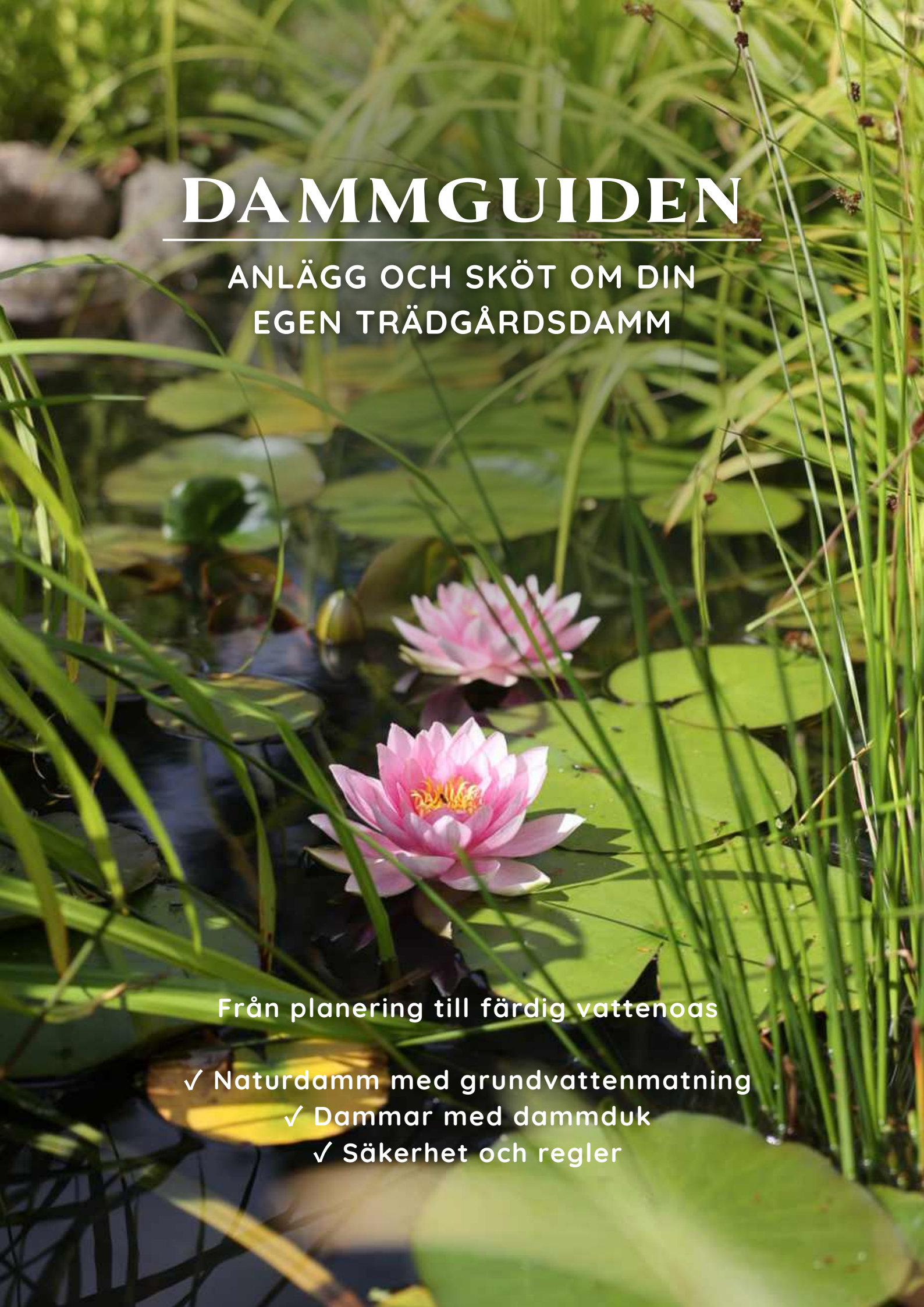

DAMMGUIDEN

ANLÄGG OCH SKÖT OM DIN EGEN TRÄDGÅRDSDAMM

Från planering till färdig vattenoas

✓ Naturdamm med grundvattenmatning
✓ Dammar med dammduk
✓ Säkerhet och regler

DAMMEN I TRÄDGÅRDEN

Att anlägga en damm är faktiskt det enskilt viktigaste du kan göra för att öka den biologiska mångfalden i din trädgård.
Från det ögonblick vattnet fylls, börjar naturen flytta in.

Vatten lockar till sig ett djurliv som du annars aldrig skulle få se.
Först kommer insekterna: trollsländor som patrullerar ytan och skräddare som dansar på vattenfilmen. Kort därefter hittar groddjuren hit. Vanlig groda, padda och den spännande mindre vattensalamandern söker sig till lugna vatten för att föröka sig.

Men det är inte bara vattenlevande djur som drar nytta av dammen. Under heta sommardagar blir dammen en central drickplats för fåglar, igelkottar och bin. Genom att skapa grunda kanter eller lägga ut stenar som sticker upp ur vattnet, ger du småfåglarna en säker plats att bada på och bina en landningsbana där de kan dricka utan att drunkna.

En damm skapar också ett mikroklimat. Den fuktigare luften och de varierande markförhållandena runt dammen gör att du kan odla växter som annars inte skulle trivas. Din naturdamm med sina fuktiga kantzoner efterliknar naturens egna våtmarker som är en av de mest artrika naturtyperna vi har.

- Växterna renar: Genom att välja rätt växter, som starr, fackelblomster och näckrosor, skapar du ett naturligt filter som tar upp överskottsnäring.
- Insekterna pollinerar: Blommorna i och runt dammen lockar till sig pollinerare som i sin tur hjälper din köksträdgård och dina fruktträd att bära mer skörd.
- Balans i trädgården: En damm lockar också till sig rovdjur, som trollsländelarver och grodor, som hjälper till att hålla nere beståndet av mygglarver och sniglar.

När du anlägger en damm får din trädgård ett litet, men mäktigt, ekosystem. I den här guiden guidar jag dig genom processen att skapa din egen damm, oavsett om du låter markens eget grundvatten styra eller om du skapar en konstgjord miljö med dammduk.

Och du får även se hur dammen hos oss fungerar och är anlagd även om den från början inte var meningen att det skulle bli en damm.

Och du, en damm är så mycket enklare att sköta än man först kan tro!

Välj typ av damm

Att välja mellan en naturdamm, en damm med duk eller en färdig form är ett av de viktigaste besluten i projektet.
Det handlar om att matcha din tomts naturliga förutsättningar med din ambitionsnivå och budget.

Naturdamm (grundvattenmatad, utan duk)

En naturdamm är en damm där grundvattnet naturligt fyller upp dammen. Det här kräver att du har en plats där grundvattennivån ligger tillräckligt högt och att marken har rätt sammansättning för att vattnet ska stanna kvar och dammens kanter hållas stabila.

Fördelar med naturdamm:

- Ingen kostnad för dammduk
- Naturlig vattenbalans som följer grundvattennivån
- Självreglerande system som ofta kräver mindre underhåll
- Miljövänligt alternativ utan plast

Nackdelar med naturdamm:

- Kräver rätt förutsättningar i marken (tillräckligt högt grundvatten)
- Vattennivån varierar med grundvattennivån
- Mindre flexibilitet i placering
- Kan vara grumligt i början på grund av lerbotten

Damm med dammduk

En dammduksdamm ger dig full frihet att placera dammen var du vill i trädgården, oavsett markförhållanden och grundvattennivå.
Med dammduksdamm räknar jag även in dammar med gjuten botten eller färdiga dammformar som du gräver ner i marken och fyller på med vatten.

Fördelar med dammduksdamm:

- Kan placeras var som helst i trädgården
- Full kontroll över vattennivån
- Enklare att få klart vatten från början
- Lättare att förutse slutresultatet

Nackdelar med dammduksdamm:

- Kostnad för dammduk (varierande kvalitet och pris)
- Risk för läckage om duken skadas
- Vattenförlust genom avdunstning måste fyllas på
- Kräver mer aktivt underhåll av vattenkvaliteten

Här är några frågor du kan ställa dig själv för att välja lättare:

Hur ser din jordmån och ditt grundvatten ut?

- Har jag tung lerjord? Om svaret är ja, är en naturdamm möjlig. Lera håller vatten bra, men kräver att du når ner till en nivå där marken är naturligt tät.
- Är jorden sandig eller grusig? Då kommer vattnet rinna rakt igenom. Här är dammduk eller en form det enda alternativet.
- Var ligger grundvattnet? Om du stöter på vatten redan vid 50 cm djup (som i mitt fall) kommer en naturdamm fyllas automatiskt, men en dukdamm kan bli problematisk eftersom grundvattnet kan trycka upp duken underifrån.

_____

_____

_____

_____

Vilken stil och form eftersträvar du?

- Vill jag ha total frihet? Med en dammduk kan du designa vilken form som helst. Stora kurvor, smala passager och olika djupzoner.
- Vill jag ha det vilda och föränderliga? En naturdamm ändrar utseende med säsongen. Den kan vara spegelblank på våren och ha en synlig stenbotten på sensommaren. Det är en mer organisk del av landskapet.
- Söker jag enkelhet för en liten yta? En färdig form är begränsad i storlek och form, men ger dig fasta planteringszoner direkt och är ofta lättare att installera på en liten yta utan att behöva räkna på dukmått.

_____

_____

_____

_____

_____

Hur mycket underhåll vill jag lägga ner?

- Kan jag acceptera att vattennivån varierar? I en naturdamm sjunker vattennivån vid torka. Om du vill ha en konstant spegelblank yta krävs en tät damm (duk/form) som du kan fylla på med mer vatten.
- Hur hanterar jag alger? En dukdamm är lättare att rengöra helt om det skulle behövas, medan en naturdamm bygger på en biologisk balans som tar längre tid att etablera men som ofta sköter sig själv mer på sikt

_____

_____

Vad är min budget?

- Materialkostnad: En naturdamm är billigast i material (ingen duk behövs), men kan kräva mer maskinhjälp för att gräva djupt nog.
- Dammduk: Är en investering i hållbarhet. EPDM-gummi kostar en del men håller i 30+ år.
- Färdig form: Kan vara prisvärt för små projekt, men fraktkostnaden för stora plastformar blir ofta hög.

_____

_____

Hur ska dammen användas?

- Ska jag ha fisk? Fiskar kräver stabil vattenkemi och ett visst djup (minst 80–100 cm). Här är en dukdamm ofta lättast att kontrollera.
- Ska det vara ett reningsverk för dagvatten? Om syftet är att ta hand om regnvatten från hängrännor är en naturdamm eller en "rain garden"-lösning bäst, eftersom den kan svälja stora volymer vatten och låta det sjunka undan sakta.

_____

_____

_____

_____

Planering – grunden för en lyckad damm

Platsval

Rätt placering är avgörande för dammens funktion och överlevnad:

- Undvik platser direkt under stora träd – löv och barr kan påverka vattenkvaliteten negativt
- Välj en plats med minst 4-6 timmars sol per dag för god växtlighet
- Undvik lågpunkter där dagvatten samlas (kan störa ekosystemet)
- Tänk på säkerhet – särskilt om du har små barn (se kapitel om säkerhet)
- För naturdamm: Undersök grundvattennivån genom provgrävning
- Lägg dammen där du kan njuta av den – från uteplats, kök eller annan utsiktsplats

Storlek och djup

Storleken påverkar både estetik, ekosystem och underhållsbehov:

Minimistorlek:
- Minst 2-3 m² yta för en fungerande damm
- Ju större damm, desto stabilare ekosystem och mindre temperatursvängningar

Djup – viktigt för funktion:
- Minst 80-100 cm djup i den djupaste punkten
- Detta djup är viktigt för att vattnet inte ska frysa helt vintertid
- Skapa olika nivåer: djupzon (80-100 cm), mellanzon (40-60 cm), grundzon (10-30 cm)
- Varje nivå ger plats för olika växter och djur

Form och profil:
- Undvik branta kanter. Gör istället sluttande övergångar (ca 45 grader eller flackare)
- Sluttande kanter gör det lättare för djur att ta sig upp ur dammen
- Organiska former ser mer naturliga ut än raka linjer

Budget

Kostnaden varierar kraftigt beroende på typ och storlek. Men tänk också på att du kan hitta andra sortering på marketplace och spara en hel del pengar. Här är det räknat på en damm som är i mellanstorlek cirka 6–10 kvadratmeter. Och du kan absolut hitta ännu mer exklusiva material och även kampanjer som påverkar budgeten. Men här får du en uppskattning av den ungefärliga kostnaden.

Naturdammen:
Detta är det billigaste alternativet i inköp, men det kräver rätt förutsättningar i marken för att inte bli en kostsam läxa senare.

- Grävmaskin/Hyra: 2 500 – 5 000 kr (om du inte gräver för hand).
- Stenar och dekoration (Kullersten/Natursten/Grus): 500 – 4 000 kr (om du köper på storsäck, gratis om du har egen sten på tomten).
- Växter: 1 000 – 5 000 kr (viktigt för reningen!).
- Pump/Filter: 0 – 2 000 kr (valfritt, men rekommenderas för porlande ljud och rening innan växterna etablerat sig).

Total uppskattad kostnad: 1 500 – 10 000 kr
Fördel: Inga dyra dukar. Risk: Kan kräva efterjustering om leran inte håller tätt eller om vattennivån sjunker för mycket.

Färdig dammform eller duk:
Ofta det dyraste alternativet per kvadratmeter vattenyta, men enklast att installera för nybörjaren.

- Dammform (t.ex. 1000 liter): 3 000 – 10 000 kr.
- Fyllnadsmaterial (Sand): 500 – 1 000 kr (behövs för att stabilisera formen eller duken vid installation).
- Pump & Filter: 1 500 – 5 000 kr.
- Kantsten: 1 000 – 5 000 kr.
- Växter: 1 000 – 5 000 kr.

Total uppskattad kostnad: 7 000 – 26 000 kr
Fördel: Svår att "misslyckas" med formen. Risk: Begränsad storlek och svår att få att se naturlig ut vid kanterna.

Anlägga en naturdamm steg för steg

Steg 1: Undersök grundvattenförhållanden

Gräv ett provhål ca 60-80 cm djupt på den planerade platsen.
Vänta 24-48 timmar och kontrollera om vatten sipprar in
Observera vattennivån – om den når 20-40 cm från markytan har du goda förutsättningar

Om grundvattnet är för lågt, överväg dammduk istället.

Steg 2: Markera och gräv ur

Markera dammens yta med snöre eller slang.
Gräv från den djupaste platsen och utåt. Det här för att vattnet kan börja sippra in direkt och då blir det svårare att gräva.
Skapa minst 100 cm djup på den djupaste platsen och låt det gärna vara centrum av dammen.
Forma sluttande kanter mot sidorna (ca 45 grader eller flackare).
Skapa terrasser för olika planteringszoner

Det är inte helt lätt att vara precis i grävningen när grundvattnet fyller på så snabbt som det gjorde här. Men man får göra sitt bästa.

Steg 3: Botten och tätning

Kontrollera att lerbottnen är intakt och tät. Du kan släta till den med handen för att täppa igen sprickor och håligheter där vattnet annars vill sippra vidare. Lite som att spackla ytan slät kan man säga.
Lägg ut natursten eller kullersten över botten för att förhindra grumling. du kan använda grus också.
Använd rundade stenar i olika storlekar för naturligt utseende

Vi har bottnat vår damm med natursten och sedan lagt grus mellan stenarna.
Men räkna med att det ändå kommer att sedimentera lera från det grumliga vattnet och lägga sig ovanpå.
För att undvika det kan du väna med att bottna tills det hunnit lägga sig ordentligt på botten.

Steg 4: Fyll med vatten:

Låt grundvattnet naturligt fylla dammen. Detta kan ta flera dagar, allra helst om det är en större damm. Vår damm fylldes på bara några timmar så det är väldigt individuellt för din markbeskaffenhet.

Du kan komplettera med att tillföra vatten för att snabba på processen.
Vänta minst en vecka innan du planterar så att vattnet stabiliseras

Här har dammen fått stå i några dagar.
I en naturdamm får du räkna med grumligt vatten tills du fått en bra rening med växter. Och även efter det kan den vara grumligare än en damm med duk.
Allt beror på botten och även citkulationen, för om vattnet rör sig mycket grumlar leran upp sig.
Det är därför vi inte har en pump i vår damm utan fokuserar på växter.

Steg 5: Plantering

Plantera djupvattenväxter först (näckrosor etc.) och fortsätt med växter för mellanzon och grundzon.
Plantera i korgar eller direkt i lerjorden på botten
Täck 30-50% av vattenytan med växter för god balans. Tänk på att växterna är små när du köper dem så tänk planteringsavstånd här precis som i en vanlig plantering. Det är klurigt med näckrosor som brer ut sina blad över vattenytan men enklare med perenner som Carex pendula eller Iris sibirica.

Steg 6: Omgivande plantering

Anpassa växtligheten runt dammen till den fuktigare jorden genom att välja växter som tål fuktig jord.
Skapa sedan även en naturlig övergång mellan damm och trädgård genom att plantera samma växtsort (t.ex. Iris eller Carex) både precis i vattenbrynet och en bit upp i den vanliga rabatten.
När samma bladform dyker upp på båda ställen raderas den visuella gränsen mellan vatten och land. Det kommer mer om det här i innehållet om växter i och omkring dammen.

Tack vare att vi har så mycket växtlighet i dammen behöver vi inte ha en pump.

Fackelblomster och funkia, nyplanterad precis vid strandlinjen

Anlägga damm med dammduk steg för steg

Välj rätt dammduk

Kvaliteten på dammduk varierar kraftigt. Investera i hög kvalitet för lång livslängd.
Det är extra viktigt att dammduken är UV stabiliserad, dvs inte bli skör av solljuset med tiden. Duken får inte vara tillverkad av återanvänt material för det kan innehålla tungmetaller.
Rekommendationen är att använda EPDM (gummi) dammduk till din trädgårdsdamm.
Gummiduk du limma med specialtejp som du klistrar på duken för att foga ihop flera dukar. Gummiduken kan också limmas mot berg, betong eller andra material.
Gummiduken gör det också möjligt att är också möjligt att göra genomföringar för el, vatten eller avlopp till exempel.

Rekommendation: För en långlivad damm, välj EPDM-duk med minst 1,0 mm tjocklek. Det är värt den extra kostnaden.

Beräkna dukstorlek

Använd denna formel för att beräkna rätt dukstorlek:

Längd på duk = Dammens längd + (2 × djup) + 60 cm marginal

Bredd på duk = Dammens bredd + (2 × djup) + 60 cm marginal

Exempel: För en damm på 3 × 2 meter med 1 meter djup behöver du: Längd = 3 + (2 × 1) + 0.6 = 5.6 m, Bredd = 2 + (2 × 1) + 0.6 = 4.6 m. Välj en duk på minst 6 × 5 meter.

Alternativt: Gräv först och mät sedan manuellt med ett flexibelt måttband.

STEG FÖR STEG ANLÄGGNING:

Steg 1: Gräv ur dammen

1.Det här går till på samma sätt som för naturdammen, förutom att vi inte behöver tänka på vatten som rinner in i gropen för att fylla upp den.
Markera dammens form med snöre eller slang. Gräv ur med terrasser för olika planteringsnivåer.
Skapa sluttningar på max 45 grader (flackare är bättre). Gör minst 80-100 cm djupt i centrum för en frostfri damm som inte beöhver tömmas på vintern.
Kontrollera nivåer med vattenpass, kanten ska vara jämn.

Steg 2: Förbered botten

Ta bort alla vassa stenar, rötter och grenar i botten på gropen.
Jämna till botten och sidorna så de är släta.
Lägg ut ett skyddslager av sand (3-5 cm) eller geotextil duk. Detta skyddar dammduken från skador och förlänger hållbarheten på den.

Steg 3: Lägg ut dammduk

Veckla ut duken över hålet och låt den hänga löst. Tryck inte ner den ännu
Fördela överskott jämnt runt kanterna och fixera duken tillfälligt med stenar på kanterna

Foto: Vattenliv.se som är samarbetspartner i Trädgårdslivet

Steg 4: Fyll med vatten

Börja fylla dammen med vatten och under tiden vattnet stiger, justera veck och dra åt duken försiktigt. Fyll till ca 5-10 cm från kanten. Klipp inte av duken något i detta skedet. Det gör vi i samband med att kanten snyggas till för att säkerställa att du inte råkar klippa bort för mycket.

Steg 5: Ordna dammkanten

Att få till snygga kanter kan vara klurigt när du bygger en damm eftersom det ska se så naturligt ut som möjligt.
Men börja med att dra upp duken upp på land och sedan leda den ner under marken igen för att dölja ändarna.
Använd gärna kantband för att skapa stabila raka kanter som är i våg så dammen får en jämn kant hela vägen runt. Kantbandet gräver du ner runt den blivande dammkanten. Vik gummiduken över kantbandet och sedan led den ner under marken igen på andra sidan av kantbandet för att dölja ändarna. Alternativt fäst gummiduken på yttersidan av kantbandet.
Du kan använda dig av olika typer av kanter beroende på funktion och utseende.

På bilderna här har Fredrik och Maria på Vattenliv.se fäst dammduken mot dammkanten och lagt stenar innanför som döljer duken.

Foton: Vattenliv.se

Dammkant med zumpzon

Med en zumpzon i dammen får du även rening av vattnet. Det viktiga är att du har en gräns mellan sumpzonen och vattnet rontomkring så att inte jorden sipprar ut i vattnet. Det kan vara ytterligare ett kantband under dammduken eller en barriär av stenar. Eller så planterar du i korgar eller påsar för att hålla allt på plats.

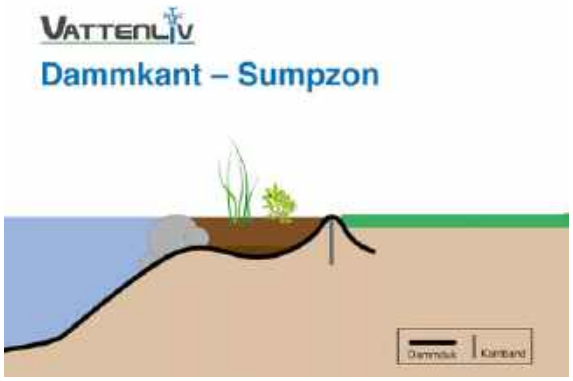

Dammkant med natursten mot natursten eller gång

Med hjälp av stenar gör du ett snyggt avsluta av dammen mot omliggande gräsmatta eller gång. Tänk på att större stenar ner mot det djupare vattnet ger stabilitet. Du kan antingen har större stenar hela vägen eller variera storleken upp mot dammens kant.

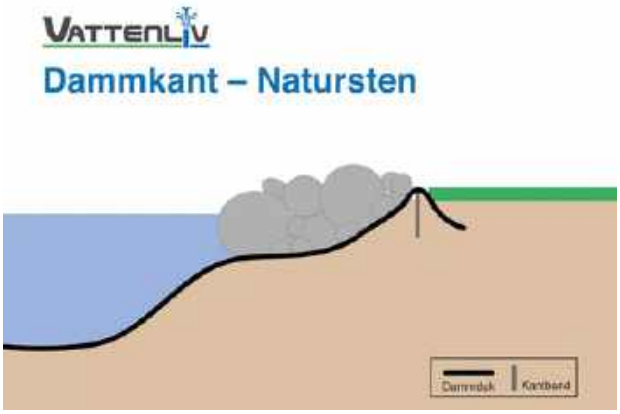

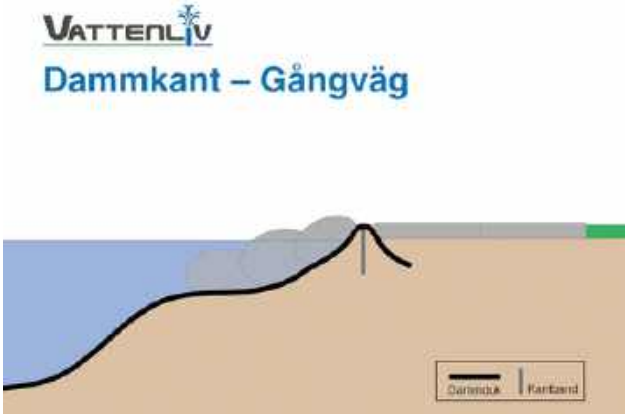

Steg 6: Plantera i dammen

Växterna är jätteviktiga i dammen, allra helst om du vill slippa använda filter i dammen för att hålla den fri från alger.

Du kan välja att plantera växterna mellan stenarna i dammen. Eller så använder du planteringskorgar för att få rätt växtförhållanden för växten med den dammjord eller lera de vill ha för att trivas.
Växterna sätter du u t på det djup de är i behov av. Täck gärna jordytan runt växterna med lite grus för att hindra att vattnet omkring dem blir grumligt.

Här är näckrosen i dammen planterad i en korg med lerjord medan övriga växter är planterade ner mellan stenarna med grus/småsten över sig.

För komplett växtlista se guiden för dammväxter

Foton: Vattenliv.se

Pump till dammen

Behöver du en pump?

En pump är inte alltid nödvändig, men kan förbättra både funktion och upplevelse av dammen. Så vi ska kika lite på när du kan behöva pump och när du kan skippa det i dammen.

När du behöver pump:

- Om du vill ha fontän eller vattenfall
- För att förbättra syresättning i dammen (tex om du märker att det bildas alger i dammen)
- Vid fiskdammar (fiskar kräver god syresättning)
- För det porlande ljudet av rinnande vatten

När du kan skippa pump:

- Väletablerade naturdammar med god växtlighet
- Mindre dammar med många vattenrenande växter
- Dammar utan fisk

Foto: Vattenliv.se

Välj rätt pump

Välj helst en pump med något högre kapacitet än minimibehovet. Det är bättre att köra en större pump på låg effekt än att överbelasta en liten pump. Och en pump kan alltså hänga ihop med en fontän eller ett vattenfall som cirkulerar vattnet, det behöver inte vara enbart pumpen.

Dammstorlek	Pumpkapacitet	Pris (ca)
< 5 m³	1 000-2 000 l/h	500-1 500 kr
5-15 m³	2 000-5 000 l/h	1 500-3 000 kr
> 15 m³	5 000-10 000 l/h	3 000-6 000 kr

Filter till dammen

Behöver du ett filter?

Ett filter renar vattnet i dammen mekaniskt och bryter ner avfallsämnen i dammen. Och det finns vissa tillfällen då du kan behöva ett filter.

- När du har fiskar i din damm
- Dammar med få växer kan behöva mekaniskt filter.
- UV-filter kan användas mot slgblomning men är ofta onödigt med rätt växtbalans.

För att veta vilket filter du behöver kan du tänka så här:

Grundtanken är att om har 10 000 liter vatten i dammen så ska filtret klara minst 10 000 liter.
Men har du guldfiskar i dammen halveras kapaciteten på filtret och har du koifiskar blir det bara en tredjedel av kapaciteten kvar på filtret då fiskarnas avföring ger ett överskott av näringsämnen till dammen som behöver filtreras.

Vill du däremot bara ha växter i din damm kan du tänka att filtret ska klara minst sama mängd vatten som du har i din damm.

Om du har dammen i ett soligt läge behöver du även tänka på det. Öka då med 25% och om din damm inte har så mycket växter kan du lägga till ytterligare 25% i vad filtret behöver klara. Det här eftersom solen ökar tillväxten av alger och mindre antal växter ger en mindre effekt av rening från växterna.

Foto: Vattenliv.se

Skötsel och underhåll

Vårskötsel

- Ta bort löv och annat organiskt material som samlats under vintern
- Klipp ner vissna växtdelar från föregående år
- Dela och flytta växter som blivit för stora
- Starta pumpen när vattnet når 10°C
- Rengör filter om du har sådant

I vår naturdamm sjunker alltid vattnet en period på våren. Då passar jag på att ta bort lite sedimenterad lera, ta bort löv och vissna växtdelar och eventuellt fylla på med grus mellan stenarna så lera inte kan grumla vattnet så lätt.

- **Sommarskötsel (juni-aug)**
- Fiska bort alger med håv eller räfsa
- Avlägsna vissna blommor och blad
- Gallra växter som sprider sig för mycket
- Fyll på vatten vid behov (särskilt dammduksdammar)
- Kontrollera att pumpen fungerar korrekt

Höstskötsel

- Täck dammen med nät för att samla upp fallande löv
- Klipp ner fleråriga växter (lämna ca 10 cm ovanför vattenytan)
- Ta upp känsliga växter om de inte är härdiga
- Rengör pumpen innan vintern

Vinterskötsel

- Stoppa pumpen när vattnet når 5°C
- Ta upp pumpen och förvara frostfritt
- Håll en öppning i isen om du har fiskar i dammen (använd luftpump eller flytande badboll). Bryt aldrig is genom att slå (ljudvågor skadar fiskar och djur)
- Låt snö ligga kvar, det isolerar och skyddar dammen

Ska man tömma dammen på vintern?

Naturdamm:
Nej, tömmer sig själv delvis när grundvattennivån sjunker. Detta är naturligt och inget att oroa sig för. Fyll inte på med kranvatten under vintern.

Dammduksdamm utan fisk:
Nej, behöver inte tömmas. Se till att dammen är minst 80 cm djup så att hela volymen inte fryser. Håll en öppning i isen för gasutbyte.

Dammduksdamm med fisk:
Nej, men du måste se till att tillräckligt djup (minst 100 cm) finns och att isen inte täcker hela ytan. Använd gärna en luftpump för att hålla öppen yta.

När du bör tömma:
- Vid renovering eller reparation av dammduk
- Om dammen är för grund (mindre än 60 cm)
- Vid extrem algblomning eller vattenkvalitetsproblem

Ska man byta vatten?

Naturdamm:
Nej, aldrig nödvändigt. Grundvattnet uppdaterar sig naturligt. Att byta vatten stör ekosystemet.

Dammduksdamm:
Sällan nödvändigt om du har god växtbalans. Små vattenbytare (10-20% åt gången) kan göras vid extrem algblomning, men åtgärda orsaken istället:

- Lägg till fler vattenrenande växter
- Minska näringstillförsel (mata inte fiskar för mycket, undvik gödning runt dammen)
- Öka andelen växter som skuggar vattenytan

Kom ihåg: Fyll endast på för att kompensera avdunstning, aldrig för att "förnya" vattnet.

Säkerhet och myndighetskrav

Boverkets regler för dammar

Enligt Boverkets byggregler (BBR) och Plan- och bygglagen (PBL) gäller följande för privata dammar:

Bygglov och anmälan:

- Dammar under 50 m² och max 1,5 m djup kräver normalt inget bygglov
- Dammar större än 50 m² eller djupare än 1,5 m kan kräva bygglov
- Kontakta alltid din kommun innan du börjar – reglerna varierar
- I vissa områden (byggnadsminnen, strandskydd) kan även små dammar kräva tillstånd

Säkerhetskrav enligt BBR:

Dammar djupare än 50 cm utgör drunkningsrisk och måste säkras

- Särskild hänsyn krävs om du har små barn eller många besökare
- Grannars barn kan också råka ut för olyckor.

Säkerhetsåtgärder

Här är råden för att göra dammen säkrare:

Fysiska barriärer:

- Stängsel runt dammen (minst 110 cm högt med låsbar grind)
- Tätt staket eller häck som barriär
- Stängsel bör ha max 10 cm mellan spjälor så barn inte kan krypa igenom

Designlösningar:

- Mycket flacka kanter som gör det lätt att ta sig upp
- Tät växtlighet vid kanterna som gör det svårt att komma nära
- Brett område med stora stenar runt dammen (svårt att springa fram till)
- Upphöjd kant som fungerar som barriär

Extra säkerhetsåtgärder

- Larm eller sensor som varnar om någon kommer nära dammen
- Synlig skyltning om vattnet är djupt
- Ha livboj eller annan räddningsutrustning nära dammen
- Vuxenövervakning – lämna aldrig små barn utan uppsikt vid dammen

Grannars och allmänhetens säkerhet

- Du kan vara skadeståndsskyldig om någon skadas i din damm
- Informera grannar om dammen, särskilt om de har små barn
- Kontrollera din hemförsäkring – täcker den olyckor i dammen?
- Vid större dammar kan du behöva särskild ansvarsförsäkring

LYCKA TILL MED DITT DAMMPROJEKT!

Med denna guide har du all kunskap du behöver för att skapa och underhålla en vacker och välmående damm. Oavsett om du väljer en naturlig grundvattenmatad damm eller en damm med dammduk kan resultatet bli en fantastisk tillgång för din trädgård och den lokala biologiska mångfalden.
Kom ihåg att var och en damm är unik och utvecklas över tid. Ha tålamod under de första åren när ekosystemet etablerar sig, och njut av att se hur liv gradvis fyller din damm.

Kram Malou